

GA-90f

РУДОЛФ ЩАЙНЕР

ГРЪЦКАТА И ГЕРМАНСКАТА

МИТОЛОГИЯ

В СВЕТЛИНАТА

НА ЕЗОТЕРИЗМА

Превод от английски: РАДОСЛАВ РАДЕВ

СЪДЪРЖАНИЕ

СТР.

МИТЪТ ЗА ПРОМЕТЕЙ. 7 октомври 1904 год.....	3
МИТЪТ ЗА АРГОНАВТИТЕ. ОДИСЕЯТА. 14 октомври 1904 год.....	10
САГАТА ЗИГФРИД. 21 октомври 1904 год.....	18
ТРОЯНСКАТА ВОЙНА. 28 октомври 1904 год.....	24

БЕЛЕЖКА НА РЕДАКТОРА

Тези лекции не бяха публични, а бяха изнесени пред членове на Теософското Общество, основано от Елена П. Блаватска, които бяха свикнали със специфичните термини за обозначаване на планетарната еволюция, членовете на човешкото същество и т.н. В своите писмени трудове Рудолф Щайнер използва термини, за които през 1903 год. казва, че “по определени причини аз използвах окултен език, различаващ се донякъде от изразите, използвани в публичните теософски трудове, но които разбира се са в пълна хармония с тях по смисъл.”

Термините, които по-късно бяха изключително използвани от Рудолф Щайнер, термините с които е свикнал днешният читател, ще бъдат открити в бележките след края на лекциите.

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ

Вие сте осъзнали от много мои лекции, че в основата на мита лежи един дълбок смисъл, че митовете са израз на езотерични истини. Днес бих искал да говоря за един от най-интересните от тези митове, за един, който има отношение към еволюцията на петата коренна расаⁱ. В същото време ще мога да ви покажа, че езотериците могат да преминат през три етапа в разбирането на мита. Първо, митовете живеят в един или друг от хората и биват разбирани екзотерично в буквален смисъл. След това започва недоверие в буквалната им интерпретация, и обучени хора търсят тяхното символично значение. Зад тези две интерпретации за скрити пет други, защото всеки мит има седем интерпретации. Третият етап е онзи, в който те могат, в известен смисъл, отново да бъдат взети буквално. Разбира се, вие трябва първо да разбирате езика, в който те са изразени. Днес искам да говоря за един мит, който не е лесен за разбиране, искам да говоря за мита за Прометей.

В глава от втората част на своята “Тайна Доктрина”ⁱⁱ мадам Блаватска засяга този мит, и онова което тя пише ще ви позволи да видите какъв дълбок смисъл е скрит в него. Въпреки това, не винаги е възможно да се каже всичко в публични трудове. Днес ще можем да отидем малко подалеч от обясненията, дадени от Блаватска.

Прометей принадлежи на света на Гръцките митове. Той и неговият брат Епиметей са синове на титана Япет. Самите титани са синове на древния гръцки бог Уран и на съпругата му Гея. Уран означава “небе”, а Гея - “земя”. И позволете ми да насоча вниманието ви към факта, че за гърците Уран е същото, което е Варуна за индийците. Така Прометей е титан и един от синовете на Уран, и такъв е също и брат му Епиметей.

Кронос (Времето) узурпира трона на своя баща Уран и получава управлението за себе си. Затова той на свой ред е детрониран от своите собствени синове и, заедно с всички титани, е хвърлен в подземния свят. Само Прометей и брат му Епиметей остават верни на Зевс през тези събития. Те се бият рамо до рамо със Зевс срещу другите титани.

Зевс създал човешкия род. Но човечеството се разбунтувало, затова той поискал да го изтреби. Тогава Прометей направил себе си представител на човечеството. Той замислил план да даде на хората средство, чрез което те да могат да се спасят и повече да не бъдат изцяло зависими от помощта на Зевс. Така ни се казва, че Прометей учи хората как да използват писмеността и изкуствата, и преди всичко огъня. Поради гнева на Зевс Прометей бил прикован към Кавказ, и принуден там дълго време да търпи големи страдания.

По-нататък ни се казва, че боговете, начело със Зевс, призовали Хефест, бога на ковачите, да направи статуя на жена. На тази женска статуя били придадени всички качества, които красят човешките същества на петата коренна раса. Тази жена била Пандора. Тя била изпратена да даде на човечеството дарове, първо на Епиметей, брата на Прометей. Прометей предупредил брат си да не приема даровете, но последният се оставил да бъде убеден. Всичките дарове на боговете, освен един, че изляли върху човечеството. За по-голямата част от хората те се състояли в болки и страдания. Само дарът на надеждата бил задържан в кутията на Пандора.

Така Прометей бил окован на Кавказ и един лешояд постоянно разкъсвал черния му дроб. Но той знаел нещо, от което щяло последва неговото спасение. Той знае една тайна, която дори и Зевс не знае, тайна, която Зевс се опитва да разкрие. Но Прометей не издава тайната, въпреки че Зевс изпраща при него Хермес, вестителят на боговете.

Сега в хода на историята ни се говори за забележително избавление. Прометей може да бъде освободен само чрез намесата на Посветен. Такъв бил Херкулес, изпълнил дванадесетте задачи. Изпълнението на тези дванадесет задачи било постижението на Посветения. Те символизирали дванадесетте задачи на Посветения. Още повече, че става въпрос за Херкулес, преминал през посвещение в Елевзинските Мистерии. Въпреки всичко някой трябва да бъде пожертван, и така кентавърът Хирон бил жертван за Прометей. Хирон вече страдал от неизлечима болест. Той бил полу-животно, полу-човек. Така Прометей бил спасен.

Това е екзотеричният мит за Прометей. В него лежи цялата история на петата коренна раса, и в нея е скрита действителна Мистерийна истина. Историята била разказвана в Гърция като оригинален мит; но тя бе

също пресъздавана и в Мистериите, така че учениците на Мистериите имаха пред себе си знание за съдбата на Прометей. И в Прометей и неговата съдба те трябваше да виждат миналото и бъдещето на цялата пета коренна раса. Вие ще можете да разберете това само ако имате в предвид едно нещо.

По средата на Лемурия за пръв път се случи онова, което наричаме инкарнация, инкарнация в смисъла в който имаме човешките същества днес. Човечеството бе ръководено от велики водачи и учители, които наричаме “синове на огнената мъгла”. Днес петата коренна раса също е ръководена от велики Посветени, но нашите Посветени са различни от водачите на човечеството по онова време. Сега вие трябва да разберете в какво се състои разликата. Има голяма разлика между водачите на двете предшестваша коренни раси и тези на нашата пета раса. Водачите на онези раси също бяха обединени в Бяла Ложа. Но те не преминаха своята земна еволюция на нашата планета Земя, а в друго обкръжение. Те слязоха на Земята вече зрели, слязоха като високо развити човешки същества, за да обучават хората, които бяха още в своето детство, за да ги научат на първите умения, от които те се нуждаеха. Този период на обучение продължи през третата, четвъртата, и дори в петата коренна раса.

Тази пета коренна раса води началото си от малка група хора, избрани от предишната коренна раса. Те бяха отведени в пустинята Гоби и покъсно се разпръснаха по Земята. Първият им водач, водачът който даде импулса за тази еволюция на човечеството, бе един от онези, които наричаме Ману, той бе Мануⁱⁱⁱ на петата коренна раса. Този Ману все още бе от онези водачи на човечеството, слезли по времето на третата коренна раса, един от водачите, които не са преминали своята еволюция само на Земята, а които донесоха зрялост със себе си на Земята.

Едва в петата коренна раса започва развитието на хората като нас самите, развитието на хора които, като нас, са преминали своята еволюция само на Земята, хора израстнали от своите по-ниски степени изцяло на Земята.

Така ние имаме някои човешки същества, които са вече призвани Водачи и Учители, и други, които се стремят да станат такива водачи. В петата коренна раса, следователно, ние имаме Чели и Учители^{iv}, преминали всичко, през което е преминала нашата Земя. Един от Учителите, ръководещи петата коренна раса, е предопределен да поеме ръководството на шестата. Шестата коренна раса ще бъде първата, водена от земен Брат като свой Ману. Предишните Учители ще предадат ръководството на човечеството.

Със зората на нашата пета коренна раса ние имаме всичко, което

наричаме развитие на изкуствата, развитие на умението и сръчността. Атлантите все още водеха напълно различен живот. Те нямаха изобретения и открития. Те работеха по изцяло различен начин. Тяхното умение и техника бяха съвсем различни. Едва в нашата пета коренна раса се разви онова, което наричаме инженерство и майсторство, развивано в нашия смисъл. Най-важното откритие бе това на огъня. Трябва да сте съвсем наясно с това, трябва да ви е напълно ясно колко много разпространеното ни инженерство, индустрия и майсторство зависят от огъня. Аз мисля, че инженерът ще се съгласи с мен когато казвам, че без огън нямаше да бъде възможно нищо от съвременното инженерство, така че можем да кажем, че откриването на огъня бе фундаментално откритие, откритието което даде импулса за всички други. И вие трябва също и да разберете, че по времето когато възникна митът за Прометей, терминът “огън” включваше всичко, свързано по някакъв начин с топлина. Огънят също бе считан и за причина за светлината. Огънят беше всеобхватният израз на причините за всички топлинни явления.

Съзнанието, че човечеството на петата подраса стои под знака на огъня е онова, което първоначално е изразено в мита за Прометей. А Прометей е не друг, а представителят на цялата коренна раса. Неговият брат е Епиметей. Прометей означава “мислещ предварително”, Епиметей означава “мислещ после, размишляващ”. Тук имате двете дейности на човешката мисъл, ясно противопоставени в човека на размишлението и в човека на предвиждането. Размишляващият човек е човекът, който позволява мислите на този свят да работят върху него, и после мисли; такова мислене е Кама-Манас-мисленето. Днес човекът на петата коренна раса все още мисли главно като Епиметей. Обаче доколкото той не просто оставя онова, което вече го има да работи върху него, а става откривател и изследовател, до тази степен той е един Прометей. Никога нямаше да бъдат направени открития, ако всички хора бяха като Епиметей. Откритие възниква, когато едно човешко същество създава нещо, което преди не го е имало. То първо е в мисълта и след това мисълта се превръща в реалност. Това е мисленето на Прометей. Това мислене на Прометей в петата коренна раса е Манас-мисленето. Кама-Манас и Манас текат като два потока един до друг в петата коренна раса. Манас-мисленето постепенно ще става все по и по-разпространено.

Това Манас-мислене на петата коренна раса има друга особена характеристика, която разбираме ако се върнем към атлантската коренна раса. На Атлантида имаше повече инстинктивно мислене, което още беше обвързано с жизнената сила. Атлантската коренна раса още

можеше да прави движеща сила от силата в семената. Точно както днес имаме в своите складове за въглища един вид запас от енергия за движението на влакове и кораби, по същия начин атлантите складираха растителни семена, съдържащи сила, която те още можеха да превръщат в енергия, за да движат онези въздушни кораби, описани в книгата на Скот Елиът за Атлантида vii. Духът на атлантския човек все още беше способен да подчинява живата природа; духът на петата коренна раса може да контролира само неживата природа, скритите сили лежащи в камъка, в минералите. По този начин Манас на петата коренна раса е прикован към минералните сили, както атлантската раса бе обвързана с жизнените сили. Затова и Петър е скалата, върху която гради Христос. Тя е същата като скалата на Кавказ. Човекът на петата коренна раса трябва да търси своята еволюция на физическия план. Той е прикован към неорганичните сили.

Опитайте се да получите идея за онова, което имаме предвид когато говорим за това инженерство, тази технология, на петата коренна раса. Каква е нейната цел? Гледайки на нещата в общ план вие ще видите, че когато интелигентността, силата на Манас е приложена към неорганичното, към минералния свят, резултатите от всички тези сили на откриване и изобретяване, колкото и изумителни да се те, са изключително в служба на човешкия егоизъм, на човешките лични интереси. Започвайки от по-ранните открития и стигайки до телефона, едно от нашите последни изобретения, вие ще видите какви могъщи сили са влезли в употреба. Но какви цели обслужват те, какво е онова, което превозваме по влака или парахода от чужди страни? Хранителни продукти. Ние поръчваме по телефона храна. В действителност човешката карма е онова, което започва с тези открития и изобретения в петата коренна раса. Това е, което обективното проучване на повдигнатия въпрос ни изяснява. Тогава ще разберем, че висшият човек, онзи висш човек потопен в материята, през петата коренна раса е всъщност прикован към нея. Следователно в материята неговата карма ще стигне до своето изпълняване.

Ако навлезете в езотеричната област вие ще откриете, че принципите на човека имат особени взаимоотношения с неговите органи. Някой път ще обясня това по-подробно. Днес само ще спомена, че нашите седем принципа имат особено отношение към органите на човешкото тяло.

Първо имаме онова, което наричаме физическо. То има окултна връзка с горната част на лицето, с корена на носа. Когато започна физическото устройство на човека (преди това човекът бе чисто астрален, и след това изгради себе си във физическото), то започна с тази част; физическата структура започна в корена на носа и се изгради от тази точка, така че

езотерикът разпознава корена на носа като принадлежащ на онова, което по същество е физическо-минерално.

Вторият принцип е Прана, етерното тяло; с това свързваме черния дроб. Черният дроб има особена окултна връзка с етерното тяло.

После идва Кама, астралното тяло. То е развило своята дейност в устройството на храносмилателните органи, представени от стомаха. Ако астралното тяло нямаше особения белег в човека, който то практически има, тогава човешките храносмилателни органи, включително стомаха, нямаше да имат специфичната форма, която имат днес. Ако първо изучите физическите основи на човешкото същество, после неговото етерно тяло, и накрая астралното му тяло, вие имате онова, което в петата коренна раса е оковано в минералния елемент.

Чрез своите по-висши тела човекът изтръгва себе си от своите окови отново, и се изкачва към нещо по-висше. Кама-Манас отново проправя своя път, в Кама-Манас човекът отново се освобождава от чисто природното. Следователно има окултна връзка между Кама-Манас и органа, чрез който човекът бива отделен от своята природна основа. Има окултна връзка между низшия Манас и пъпната връв. Ако в човека нямаше Кама-Манас, тогава зародишът нямаше да се отделя от майката по този начин.

Ако преминем към висшия Манас ние откриваме, че той има подобна окултна връзка с човешкото сърце и с кръвта.

Буди (Духът-Живот) има окултна връзка с ларинкса, а Атма (Човекът-Дух) с онова, което изпълва целия човек, със съдържачата се в човека Акаша.

Това са седем окултни отношения. Разглеждайки ги ние трябва да наблегнем на важността за нашата пета коренна раса на отношенията с етерното и астралното тяло. И ако имате в предвид онова, което казах по-рано за контрола на атлантите върху прана (жизнената сила проникваща етерното тяло), вие ще видите, че в известен смисъл атлантът стоеше на една по-низша степен. Неговото етерно тяло още имаше първоначалната връзка с външния етер и поради това той контролираше праната на външния свят. Понеже човекът се е издигнал на една степен по-високо, неговата работа е слязла една степен по-ниско. Това е закон. Ако от една страна има възход, то от друга трябва да има падение. Докато по-рано човекът работеше върху Кама от Праната, сега той трябва да работи с Кама на физическия план.

Ще видите колко дълбоко митът за Прометей символизира тези окултни връзки. Един лешояд кълве черния дроб на Прометей. Лешоядът символизира Кама, която наистина разрушава силите на петата раса. Лешоядът кълве човешкия черен дроб, основата на живота; така и

силата на тази пета коренна раса разкъсва същностните жизнени сили на човека, понеже човекът е прикован към минералната природа, към Петър, към скалата, към Кавказ.

През петата коренна раса само човешките Посветени са способни да донесат избавление на окования човек. Херкулес, един Посветен, трябва да измени целия път до Кавказ за да освободи Прометей. Така човешките Посветени ще изтръгнат хората от тяхното робство.

Човешкото същество, което още има връзка с животинската природа - кентавърът Хирон - трябва да бъде пожертван. Човекът от предишните времена трябва да бъде пожертван. Жертвата на кентавъра е толкова важна за развитието на петата коренна раса, колкото и освобождаването на човека от Посветените.

Говори се, че в Гръцките Мистерии било предсказвано бъдещето на хората. Това не означава, че на хората се даваше смъртно и абстрактно описание на онова, което щеше да се случи в бъдещето, а им бяха давани указания за пътищата, които трябва да бъдат изминати в бъдеще. Великата Мистерийна драма на Прометей е израз на онова, което ще се развие като човешка способност.

Чрез трите поколения богове - Уран, Кронос и Зевс - ние трябва да разберем три Същества, които бяха водачи на човечеството едно след друго. Уран означава небе, Гея - Земя. Ако се върнем назад преди средата на третата, на Лемурийската раса, ние не намираме хората такива, каквито ги познаваме, а един човек, наречен в тайната доктрина Адам Кадмонviii - човекът, който е още без пол, който още не принадлежи на Земята, който още не е развил органите си за земно виждане, който още принадлежи на естеството на Уран, на небето. От брака на Уран и Гея възникна човекът, който слезе в материята, и по този начин стъпи във Времето. Кронос (Времето) стана ръководителят на второто поколение богове от средата на Лемурия до началото на Атлантида. Гърците назоваха тези водещи същества - първо Уран, после Кронос и след това Зевс. Но Зевс все още е един от водачите, които не преминаха своето обучение на Земята, той все още е един от безмъртните, каквито фактически бяха всички гръцки богове.

През петата коренна раса се очакваше смъртният човек да стъпи на краката си. Това човечество на петата коренна раса е представено от Прометей. Петата раса беше първата, която овладя човешкото умение и примитивното изкуство на правенето на огъня. Зевс пази ревниво тази раса, расата в която хората стигнаха до там да имат свои собствени Посветени, Посветени които в шестата раса ще поемат водачеството в свои ръце. Но човечеството трябва да плати цената за това. Затова неговият първичен Посветен трябва преди всичко да поеме върху себе

си цялото страдание. Прометей е първообразът на Посветения на петата коренна раса, един Посветен не само в мъдрост, но и в дела. Той преминава през цялата гама от страдание, и е избавен от човека, който прави себе си достатъчно зрял, за да освободи малко по-малко човечеството и да го издигне над минералната сфера.

По този начин митът изразява велики космически истини. Ето защо в началото казах, че всеки който стига до третата интерпретация, може да го вземе буквално още веднъж. Всеки мит претърпява промяна. Той води началото си в прадревни времена и в определен момент се преобразява. Във всеки мит има момент, в който той може отново да се вземе буквално. В мита за Прометей имате лешояда, разкъсващ черния дроб. Това може да бъде взето напълно буквално. Лешоядът кълве черния дроб на петата коренна раса. Тази борба на Прометей със страданието през петата коренна раса се повтаря във всеки един човек. Онова, което тук е изразено в мита, трябва да се вземе съвсем буквално. Без тази борба съдбата на петата раса щеше да бъде съвсем различна.

Така митът може да бъде интерпретиран по три начина. Първо имаме екзотеричния смисъл, после алегоричния - човешката борба - и трето, окултното значение, където отново навлиза буквална интерпретация. От това ще разберете, че доколкото тези митове могат да бъдат интерпретирани по този начин, те произлизат от Мистериите Школи, и не са нищо повече от запис на онова, което е било разкрито в тези школи като велика съдба на човека. Точно както аз можах да ви покажа, че Один представя онова, което се случваше в Мистериите на Друидите, така и в Прометей имаме онова, което ученикът на Гръцките Мистерии изживяваше, за да му даде то сила за живот в бъдещето.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ

Днес бих искал да говоря за един много важен мит, също гръцки, мит който, като всички митове, може да се интерпретира на множество различни нива. Аз ще се постарая да разкрия неговата истинска същност. Но преди да продължим, бих искал да ви въведа в това, което трябва да кажа, с няколко по-теоретични наблюдения.

В последния брой на "Луцифер-Гнозис" аз подчертах, че последните три културни периода на Атлантида видяха началото на определено влияние върху човешкия род, което още продължава дори и днес. То е свързано с факта, че тогава хората станаха достатъчно зрели да работят в онова, което ние наричаме свой интелект. Преди това човекът бе по-скоро едно същество на паметта. До четвъртия атлантски културен период човешката памет бе особено развита. Способността за интелектуални връзки, способността за смятане, накратко, всичко което

съставлява нашата днешна култура, започна в петата атлантска раса с пра-семитите. И това беше, което направи пра-семитите способни да сложат началото на петата, Арийската коренна раса. Арийската коренна раса има за своя главна задача развитието на интелигентността, активна на физически план. Когато се стигне до такава нова фаза в човешката еволюция, става възможно за нови Същества, които дотогава са живяли скрити, да придобият влияние върху еволюцията. И в действителност от петия културен период на Атлантида определено войнство от Същества участва в човешката еволюция, дейността на които дотогава не се забелязва. Трябва да мислите за тези Същества като за много високо развити, далеч по-напреднали от човека на степента, на която беше той тогава. Но по определен начин те бяха изостанали в своето развитие зад Съществата, които в средата на Лемурийското време се намесиха в делата на човечеството. Това изоставане се бе случило скоро. Съществата, за които говоря сега, принадлежаха с цялото си естество към онова, което наричаме Лунна еволюция. Те преминаха своето развитие на Старата Луна, но не бяха толкова напреднали като Съществата, които бяха способни да се намесят в средата на Лемурийската епоха. Те бяха останали зад нормалното развитие на Луната. Те бяха напреднали до там да разпознаят, че способностите, които човекът сега придоби, бяха аналогични на техните, до там да разпознаят, че могат да получат контрол върху тези човешки способности. Преди това време хората не бяха същества на интелигентността, едва тогава те придобиха интелекта. И тези нови Същества използваша този човешки интелект за собственото си понататъшно развитие. Така се получи, че навлязохме във фаза от човешката еволюция, която наричаме фаза на студената, обективна наука. Преди това време такова нещо нямаше, и един ден отново няма да има. Цялата мъдрост, придобита дотогава в човешката еволюция, бе в основата си свързана с любовта. Студената, смятаща наука е под влиянието на тези назаднали Същества. Така влиянието на тези Същества, които още са активни, ще спре едва когато цялата интелектуална дейност, всичко което сме способни да знаем, бъде отново проникнато с любовта. Когато интелигентността и любовта бъдат още веднъж обединени във висшата мъдрост, влиянието на тези Същества, които не са видими на физически план, ще изчезне. Да изяснят тяхното влияние, първо на ученика на Мистериите, и след това на човечеството, беше задача на Гръцките Мистерии.

Около осмото столетие преди новата ера започна една много важна епоха по отношение на тези Същества. Ако помислите за културните епохи на нашата пета коренна раса - за древната Ведическа култура,

после за древната Персийска култура, след това за древната Халдео-Египетска култура, ако помислите дори за времето на културата на Друидите, вие ще откриете, че обективна, безпристрастна наука не съществува. Тя за пръв път се появява в зората на четвъртата културна епоха, която може да се постави около VIII в. пр.Хр. С нея изгря обективното познание, напълно откъснато от всичко останало, съдържащо се в човешкото съзнание. Халдейският жрец, който развиваше астрономията, още се опитваше да разбира целите на световното ръководство; и това може да се каже също и за египетските жреци и за друидите; те се опитваха да вникнат в целите на ръководителя на света. Чисто интелектуалното знание изгря за пръв път в Гърция. Това интелектуално познание бе подготвяно стъпка по стъпка и се появи, обвързано с останалата човешка дейност, под влиянието на Съществата, за които споменах; то бе напълно освободено в четвъртата културна епоха на петата коренна раса. Онези, Посветени в Мистериите по онова време, изправени пред външната мъдрост, гледаха към древната мъдрост, която по-рано бе на разположение на човечеството, като на нещо изгубено, нещо което хората трябва да се опитат да си възвърнат.

Имаше особен начин за описване на момента, в който тази безпристрастна, суха мъдрост се отдели от всеобхватната първична мъдрост. В осмото столетие преди Христа, преминаването на Слънцето през знака на Овена, състояло се тогава, бе изживявано като повторение на едно предишно преминаване през същия знак хиляди години по-рано. Добре е известно, че Слънцето се движи през целия Зодиак, през Овена, Телеца, Близнаците, през Рака, Лъва, Девата и т.н, така че то вече е преминавало през Овена много пъти. Последният път, когато е преминало през Овена, човекът притежаваше познание обединено с любов, и чрез това първичната мъдрост. Тази първична мъдрост тогава е била изгубена, и е направила място на външната мъдрост. Жреците на Гръцките Мистерии изразиха целия този процес в неговото окултно значение чрез дълбокия символ на мита на Аргонавите, в който овенът е символ на съюза на любовта и познанието.

Нека първо си припомним целия мит. Фрикс и Хела трябвало да изстрадат много неща заради своята лоша мащеха. След това тяхната починала майка се явила на Фрикс и го посъветвала да избяга далеч и да вземе със себе си и сестра си. Тя му дала голям овен със златно руно, на чийто гръб те трябвало да прекосят морето. Хела паднала и се удавила в Хелеспонт, но Фрикс стигнал с овена до Колхида. Там той го пожертвал и дал руното му на цар Еет, който го окачил на дъбово дърво пред една пещера. По-късно гръцкият герой Язон, заедно с най-важните гръцки

Посветени по онова време, Орфей, Тезей, Херкулес и други, се заели да върнат руното от чуждоземците от Колхида. Спечелвайки ръката на най-младата царска дъщеря, Медея, на Язон му било позволено да върне руното обратно в Гърция. Но той първо трябвало да победи два огнедишащи бика. След това трябвало да посее драконови зъби. От драконовите зъби израснали въоръжени хора, които започнали да се бият. С помощта на Медея Язон успял да доведе този конфликт до успешен край. Тя била тази, което му позволила да завладее руното и да поеме, заедно с нея, по обратния път към Гърция. За да измами баща си, Медея взела със себе си своя брат, убила го и хвърлила разчлененото му тяло в морето. Докато скърбящият баща събирал останките от сина си, тя могла да продължи своя път с Язон към Гърция.

В осмото и деветото столетие преди Христа учениците на гръцките Мистерии бяха учени на окултния смисъл на този мит. Те бяха учени, че Съществата, които въведоха сухата, безпристрастна човешка интелигентност, сега бяха придобили особено значение. В тях се събуди копнежа по древната култура, придобита когато Слънцето премина през знака на Овена предния път. Това, че Фрикс и Хела били отнесени от овена до Колхида означава просто, че предишната епоха - Персийско-Иранската - с нейното двойствено естество (тя стои под знака на боговете Ормузд и Ариман) - е възвърнала съюза между познанието и любовта. Тази раса роди руното за скрити реалности. Още по-рано, в Атлантида, това руно, тази мъдрост, е била общо притежание на човешката култура; после тя е била пренесена в отдалечените Мистерийни школи. Това трябваше да се върне отново. Така мита за Аргонавтите е израз на основаването на Гръцките Мистерийни школи.

Така ни се казва, че сред хората на Атлантида съществуваше една първична мъдрост. Тогава тя беше общо притежание на човечеството. То е било загубено и сега можеше да се намери само в пещерите и подземията на учениците на Мистерииите. Но гръците основаха Мистерииите отново; връщайки първичната мъдрост в Гърция. Тезей, Орфей, Херкулес и други станаха основателите на тази гръцка Мистерийна мъдрост.

Безпристрастна, студена интелигентност, която е и обективна, е представена от Талес, Анаксименес, Сократ и други философи. Мистерийната мъдрост е свързана с любовта. Това е мъдрост, която не може да бъде достигната без пречистване на страстите, силите на Камах. Другият вид познание може да бъде овладян без пречистване на Кама.

Така наистина важният мит за Аргонавтите поставя пред нас прехода от третата към четвъртата културна епоха на настоящата ни коренна раса.

Човешката култура, която по-рано бе един поток, сега се раздели на две - в мистериината мъдрост и външното знание. Единият поток беше скрит - той беше преоткриването на златното руно, но въпреки всичко беше действащ. Той имаше влияние върху гръцката култура и изкуство. Само върху външното знание оттогава нататък той нямаше да има влияние. Това е мита за пътуването на Аргонавите.

Одисеята също е свързана с прехода от една раса към друга. На Одисеята са били давани най-различни обяснения. Днес искам да направя само един очерк на мита. В моята книга "Християнството като Мистичен Факт" аз се опитах да използвам втората степен на интерпретация; днес ще хвърлим поглед върху третата.

Одисей, участник в обсадата на Троя, помогнал със своята хитрост и интелигентност на гърците да превземат Троя. Той пътувал дълго сам, пътуване в което се изгубил - пътуване по вода, това трябва да се отбележи. Той стигнал до земята на Циклопите и победил техния едноок водач; после продължил към Цирцея, която, както ни се казва, превърнала спътниците му в прасета. След това слязъл в подземния свят и се срещнал с мъртвите герои на Троя. После попаднал под влияние на сирените, които водят хората към гибел чрез своите магични песни. Понататък узнаваме, че повечето от неговите спътници се поддали на изкушението, но Одисей наредил да го завържат за кораба му, и по този начин се спасил; узнаваме как след това той стигнал до място между Сцила и Харибда, където корабите му били застрашени от потапяне. За да спаси себе си, той трябвало да премине през един водовъртеж. След това той стигнал до острова на Калипсо, останал там седем години и му било позволено да си тръгне след намесата на Зевс, който наредил на Калипсо да го пусне, и накрая той стигнал до своята родина.

Той е отведен от богинята Атина Палада в своя дом и при съпругата си, която трябвало да устои на много опасности заради ухажорите, които я заобикаляли. Затова тя през нощта разнищвала изтъканото през деня, защото била обещала ръката си на един от кандидатите, когато работата бъде завършена.

Сега нека преминем през този очерк на Одисеята, както ни е познат от гръцката окултна мъдрост. Школите за Посвещение, в които действително се разиграваше онова, което току-що накратко изложих, отвеждаше учениците до астралния и менталния планх по такъв начин, че да им позволяваше да прегледат една продължителност от земната еволюция, да изучат периода от средата на Лемурия до времето когато в Гърция, в школата за посвещение основана от Язон заедно с Орфей, Тезей, Херкулес и други, човекът отново можеше да намери първичната мъдрост. Така ученикът бе отвеждан до астралния и мисловния план и

му бяха показвани събития, през които човечеството трябваше да премине между средата на Атлантида и времето, когато се състоя Троянската война. Митът за Аргонавтите е образ на първичната мъдрост. Той ни показва, че по онова време тя съществуваше наред с външното знание.

Какво бе онова, което бе показано на учениците на Мистериите в Одисеята? Негов израз е самият Одисей. Нека се върнем за момент към средата на Лемурийското време. Тогава човекът бе в състояние на преход от хермафродитност към състояние на половост, в положение на преход от състояние да бъдеш способен да виждаш без външен физически сетивен орган към това да виждаш с физическото око. До средата на Лемурия всеки човек имаше едно око, след това то бе заменено с две външни физически очи. Ученикът на ранните гръцки Мистерии бе пренасян именно в тази фаза от еволюцията. Той трябваше да изживее прехода от първата половина на Лемурия към втората половина на Лемурия, във времето от средата на Лемурия до появата на второто око. Циклопите бяха хора от ранно-лемурийско време. Одисей позна тези хора на астрален план. След това време човешките астрални тела бяха потопени в материята, която ставаше по-плътна, по-твърда. После стигаме - така бяха насочвани Посветените - до първите периоди на Атлантида. Атлантът придобиваше все повече и повече способността да използва силите на живота, да прилага тези сили за свои собствени цели. Силите, които атлантът притежаваше, бяха изцяло развити астрални сили, и само на астрален план гъркът можеше да бъде пренасян в тях. Това бе времето, за което така често се говори в окултните писания, когато атлантските раси изпаднаха в най-дивите изкуства на черната магия. Тази епоха бе представяна пред учениците на Гръцките Мистерии в тезименящи се сцени. Това бе епохата, когато човешките страсти станаха толкова изродени под влиянието на черната магия, че астралните им тела наподобяваха онези на дивите животни. Това бе картината, която представляваха тураните, когато изпаднаха в тези диви магически изкуства. Астралното тяло бе така променено от тези магически изкуства, че можеше да бъде изразено символично единствено в превръщането на другарите на Одисей в прасета. Това бе момента от човешката еволюция, който изживяваха гръцките Посветени по онова време. След това Одисей слиза в подземния свят. В света на гръцката митология това винаги означава посвещение. Винаги когато се казва за някой герой, че е слязъл в подземния свят, разказвачът иска да изрази факта, че конкретният герой бива посветен, бива запознат с нещата, които лежат отвъд смъртта. Одисей бе Посветен и самата Одисея е описание на неговото посвещение.

Сега стигаме до точка където, след атлантския потоп, хората се запознаха с първите действия на онези Същества, за които говорих, запознаха се с въздействията на външната култура, наука и изкуство, със сили, които повлияха интелектуалния живот след потопа. Първите периоди на чисто външната физическа култура бяха представяни пред Посветените като изкушения на чисто светските изкуства, светската култура. Това са песните на сирените на младата пета коренна раса. Именно за тези песни на сирените на младата пета коренна раса е казано толкова много в окултните писания. Защото от една страна имаме великата мъдрост, преподавана от Манухи, който, в подрасата основоположник на петата коренна раса, насочваше вниманието на хората към факта, че техният интелект трябва да се издигне до Божественото. Това намери своя израз във Ведите, и в онова което персиецът Заратустра остави на своите последователи. Но после ние имаме чистата култура на интелигентността, която отклонява хората от онова, което се развиваше в тях под влиянието на Ману. Във всички окултни писания вие намирате описани събитията, случили се тогава. Ману избра малка група и отиде с тях в пустинята на Гоби или Себамо. Имаше едва една шепа хора, които му останаха верни, докато останалите бяха нелоялни и се разпръснаха във всички посоки. Това важно събитие бе показано на кандидатите за посвещение - т.е. им бе показано как Ману бе избрал някои от пра-семитите, но от тези избрани го последваха само малка група, докато останалите отидоха към разрушение, следвайки песента на сирените на външната култура. След това един още по-важен момент от човешката еволюция бе представен от пътуването между Сцила и Харибда. Какво е онова, което в действителност започва в човечеството? За пръв път започва съществената култура на Кама-Манас. Тя трябваше постепенно да се подготви за този момент; само че едва тогава започна истински. Нашата пета коренна раса притежава в голяма степен тази Кама-Манас култура. Кама е в астралното, и дори и днес е активна в астралното тяло. А Манас е онова, което е активно във физическия мозък. Човекът на петата коренна раса мисли с физическия мозък. Едва в една бъдеща фаза на еволюцията Кама, астралното тяло, ще бъде толкова напреднало, че ще може да мисли. Днес Манас владее физическия мозък. Ние трябва да преминем между пречките от двете страни - Сцила-Манас и Харибда-Кама. Пътуването на Одисей е картина на това. От едната страна е астралният водовъртеж на инстинкти, желаниа и страсти, в които човекът може да изпадне; от другата страна е физическият интелект, прикован към скалата. Скалата я има също и в мита за Прометей, където срещаме скалата отново. Човешкият интелект

е изложен на всички опасности на физическото, на скалата. Човекът пътува между физическата интелигентност и водовъртежа на астралния живот. Ако го е направил успешно, ако разпознава опасностите на пътешествието, и въпреки това е останал здраво на краката си, тогава той стига до Калипсо, до скритата мъдрост. Тогава той може да погледне в бъдещето на човечеството, тогава той може да премине времето на изпитанията, което трае седем години. Ето защо Одисей остава с нимфата Калипсо седем години. Всеки човек, търсещ посвящение, преминава през седемгодишен период на проверки, и това е представено от пребиваването с Калипсо. Едва тогава той може да стигне до точката, към която се стреми душата. Прочетете Омировата Одисея! Той има предвид, че човекът търси собствената си душа. Този, който наистина иска да разбере Одисеята, не може да приеме възгледа на съвременния изследовател, който твърди, че Полифем и Циклопите означават само, че Етна бил изригнал и че сцената на огромния огън изглеждала на Одисей като око на гигант.

Накрая Одисей се завръща у дома като просяк, без никаква външна собственост. Това означава, че човекът, разпознал маловажността на външния свят и на светските блага, търси дома на своята душа не в Мая, а отвъд Мая, така че в мистичен смисъл той се завръща вкъщи като просяк. Че той е истински мъдър, е показано от това, че той е отведен в дома си от Атина Палада. В целия езотеризъм душата е представена като жена, винаги женската природа е онова, което е избрано за символ на стремежа на индивидуалната душа. Гьоте я нарича “Вечната Жена”. В Медея в мита за Аргонавтите, в Пенелопа, ние трябва да разбираме истинската душа, към която Одисей търси пътя отново. Дева Мария също, в християнската религия, е стремящата се човешка душа, само че значението там е безкрайно по-дълбоко. Строго казано, Пенелопа е човешката душа на петата коренна раса. Петата коренна раса трябва да развие човешката интелигентност. Човешката интелигентност е крайно безплодна, когато е обърната само към себе си. Когато тя има нещо, което може да се нарече съдържание, тогава интелигентността може да бъде приложена към него. Интелигентността е мрежа, оплетена около нещата, които имаме от друго място. Когато външният опит ви учи на нещо, вие можете да плетете около него със своята интелигентност. Когато висшата окултна мъдрост ви учи нещо, вие също можете мислите по него. Хората казват, че окултната мъдрост противоречи на разума. Нищо не противоречи на разума! Когато на хоризонта изгрява нещо ново, хората винаги казват, че то е против разума. А интелектът съществува само за целите на съчетаването. Сам по себе си той не може да постигне нищо. Тази пустота на интелекта,

който въпреки всичко е истинската душа на петата коренна раса, е изразена в постоянното тъчене и разплитане на дрехата на Пенелопа. Одисей е воден от мъдростта. Посветеният трябва да намери пътя към душата на петата коренна раса, но той ще се съедини с тази душа по правилния начин само ако е воден от Атина Палада. Атина Палада също е женско божество, друга душевна сила, мъдростта, истинският водач. Но човекът трябва да достигне интелигентността по множество пътища, доколкото те са пътища на развитие - тъй като имаше множество пътища в Лемурийската епоха. И в това пътуване негов водач трябва да бъде Атина Палада. Това бе изнасяно пред учениците на Мистерии в Гърция, и това е искал да изрази Омир в този дълбок мит.

Онова, описано в Одисеята, е едно посвещение, изпълнено в Гърция по онова време - посвещение, което бе повторение на астрален и ментален план на изживяванията от Лемурийските времена чак до времето на самите Мистерии. Одисей е умният човек, хитрият човек, и Троя е била превзета благодарение на неговите качества. Умният, интелектуален човек е човекът на петата коренна раса. Но за да може да намери пътя си правилно в петата коренна раса, той трябва отново по своя обиколен път да търси своята родина, своята Пенелопа. Човекът, който е само хитър и умен, никога не би намерил правилния път. Той трябва първо да излезе от себе си, разширявайки погледа си, поглеждайки назад през дълго пътуване към човешката раса. Одисей е представителят на хитроумния Кама-Манас човек, който трябва да преброди много пътища, за да бъде отведен отново към душата на петата коренна раса.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ

За да придобием правилно разбиране за сагата Зигфрид, ние трябва първо да намерим мястото ѝ във великите космически събития на света. Преди нашата настоящата коренна раса имаше четири други; ние сме в петата. Първата подраса на настоящата раса се състоеше от индийския народ; ние я наричаме расата на Духа, защото смисълът на петата раса в неговата духовна форма бе даден от Ману първо на тази подраса. Втората подраса наричаме расата на Огъня, расата на която даде религия Заратустра. Третата подраса бе расата на Звездите, расата на халдейците, вавилонците, асирийците, от които по-късно произлезе културата на израилтяните. Расата на гръцкия и римския народ, чиито първи представители могат да бъдат открити главно в Гърция и Рим, станаха четвъртата подраса. Тя е тази, в която Християнството пусна корени най-напред, в Мала Азия, Гърция и Рим. Но нашата пета подраса е тази, която щеше да бъде най-силно повлияна от Християнството и ще го пренесе в шестата. Християнството дойде в нашата пета подраса като

традиция от началото на Християнската ера. Но преди това, няколко столетия преди Християнството да бъде въведено в тези райони, и дори още по-рано, съществуваша древните посвещения на Друидите. Те бяха поддържани докато стана съвсем ясно, че е дошъл залезът на тези подготвителни келтски раси.

Трябва да разберете, че всички потоци, които назовах, не достигнаха до северния свят. Никой от потоците, които протичаха през расата на Огъня, расата на Звездите, Гръко-Римската раса, не стигна до северните региони. На север все още бе останало нещо от културата на Атлантида, създадена от атлантските Посветени. Вотан без един Посветен на северните народи. Той не е никой друг освен носителят на елементите на Атлантската култура в тези части. Навсякъде в тези древни региони още се практикуваше посвещението на друидите. Вече казах, че един от неговите основатели, може да се каже главния му основател, бе назван Зиг. И в тези северни части се случи нещо много сходно на онова, което се случи по-късно в Палестина при основаването на Християнството. Зиг се отказа от своето тяло и го даде на разположение на една повисша индивидуалност. Затова и по-късно преобразеният Зиг бе наречен Один. Один е най-висшият Посветен на северните Мистерии. Той е носителят на духовната култура на онова време. Следователно Зиг бе този чела на севера, който предостави тялото си на разположение на повисшия, по-духовен Один. Самият той живя по-късно като Посветен Учител. Зиг е много специален случай. Той не е способен да представя движение, както направи Учителят Исусхiii след основаването на Християнството. Зиг трябваше да доведе тази северна култура до нейния упадък. Той е призван да води народите на петата подраса на петата коренна раса, достигайки ги от юг. Древният чела Зиг е онзи, който трябваше да отведе северните народи към една трагедия. Затова той е наричан също и Зигурт, което означава “онзи, който води в миналото”. “Фрид” е същата дума; тя означава “което води към смърт, към разрушение”. Това още може да се открие в думата “Friedhof” (гробнище). Същият чела, който приготви пътя на великия Посветен, бе този, който щеше да отведе северната култура към нейния крах. Нейното духовно съдържание западна и бе заменено от изгряващото Християнство. Това, което казвам сега, е пророческо предсказание, което намира израз навсякъде в по-късните северни Мистерии: “Ние трябва да бъдем раса, водена към своята смърт.” Това е тонът, който звучи в различните северни Мистерии на тези северни народи. Цялото бъдещо събитие, посочено в ръкописите от праисторически времена, и което щеше да се случи за в бъдеще, бе предсказано в северните Мистерии, и благодарение на това предсказание възникна онова, което

по-късно стана съдържание на сагата за Нибелунгите. Втората част на сагата за Нибелунгите ни дава изпълнението на кармата на Нибелунгите.

Сега трябва да насоча вниманието ви към една характерна черта, която винаги откриваме в такава ситуация от човешката еволюция. Преди да дойде новата фаза, предишните фази на еволюцията трябва да преминат през кратко повторение. Това повторение може ясно да се види на север. На нас ни е показано как всичко, изживяно тук на север от времето на Лемурия и Атлантида, трябва да бъде преодоляно, преди тези северни народи да узреят, наистина да се развият до нивото на християнизиранията пета подраса. Онзи, в който живее всичко това, е Посветеният Зигфрид. Нека набързо преминем през изпъкващите моменти на сагата Зигфрид.

В началото, животът в Двора в Уормс се върти около трима герои: Гунтер, Маген и Гизелхер. По нататък научаваме, че героят Зигфрид ухажва Брунхилд. По същото време ни се казва, че Зигфрид е считан за необикновена личност; той със сигурност е такъв, защото е убил притежателя на съкровището на Нибелунгите; в битката с дракона той е направил тялото си твърдо като рог; той е спечелил и плаща на невидимостта. По този начин той има две качества, които винаги са показвани от Посветените на пред-християнските времена; те са неуязвими и не могат да бъдат разпознати. Те са направени неуязвими от нещо, което е предшествовало Християнството, което е предшествовало Духа. В Евангелието е казано “И има три, които свидетелстват ... Духът, и водата, и кръвта” xiv.

Кръвта е това, което трябва да бъде победено, и кръвта е тази, която е правила героите неуязвими във времената, предшестващи Християнството. Но тези неуязвими Посветени са винаги уязвими в една точка. Ахил е пример за Посветен от тези ранни времена. Той бил потопен в Стикс и е бил уязвим само в петата си. Зигфрид е окъпан в кръвта на дракона и е уязвим в рамото си. Посветеният може да направи себе си непознаваем за своя собствен народ. Той може да направи това, притежавайки плаща на невидимостта. Това е, което прави притежателя на тези висши окултни способности невидим за външния свят. Притежателите на съкровището на Нибелунгите имат тези способности. Те произлизат от Атлантида, и бяха притежавани особено от атлантските Посветени. Но те бяха също запазени и от Посветените на петата раса и съответно от Зигфрид. Той завладя съкровището на Нибелунгите. Какво е това съкровище?

То изразява факта, че северните народи дадоха основата, на която можеше да възникне петата подраса. Ние я наричаме също раса на

великите открития и изобретения, расата завладяла изцяло физическия план, и расата която стана велика сред жестоките трудности на външния свят. Тя трябваше и да притежава нещата, и да развива своите притежания. Ние ще видим, че “Nibelungenhort” (съкровището на нибелунгите) е просто преобразуване на старата дума “Nifelheim”, “Nebelheim” (земята на мистите). Това е, което на север се разпознава като физическата земя, земята в момента на ставането ѝ физическа. Твърдо отстояване на физическото бе онова, което тази раса на предците предаваше и противопоставяше на Християнството. Съкровището на нибелунгите представлява земната собственост. То е нещо, което предците притежаваха, което им бе разрешено да притежават, защото те можеха да го пазят по подходящ начин.

Всички вие знаете как продължава сагата Зигфрид в тази стара форма. Това не е най-старата форма, но тя е тази, която ни интересува. Вие знаете, че Гунтер се стреми да спечели Брунхилд от Исландия. Два пъти Зигфрид обладава Брунхилд, която вярва, че нейният ухажор Гунтер е този, който я е спечелил. Гунтер я ухажва, но Зигфрид с плаща на невидимостта воюва на негова страна, и е доволен че тя става съпруга на Гунтер. По-късно Кримхилд в момент на слабост разкрива на Брунхилд, че в действителност не Гунтер е бил онзи, който я е покорил, а Зигфрид, когато е бил невидим. Брунхилд се вбесява от това и си поставя за цел да убие Зигфрид. Но тя още не знае как може да направи това. Тя привлича на своя страна Хаген от Трони, който живее в двора. Ние можем да разпознаем образа на Хаген като извлечен от древните Мистерии на друидите. Хаген е забележително име сред древните друиди-посветени. Не само че той е Посветен, който представя най-висшите потоци на духовния живот, но и което е по-важно тук, той онагледява факта, че предшественикът винаги влиза в конфликт със своя наследник. Зигфрид е непосредственият предшественик на Християнството. Хаген принадлежи на един предишен друидски поток. Хаген следователно е изпратен да причини гибелта на Зигфрид. За тази цел Кримхилд трябва да издаде, че той е уязвим на едно място. Тук се разкрива значимостта на това място. Кримхилд издава, че той е уязвим между раменете, на същото място, където ще трябва да бъде носен Кръстът. Тези ранни народи още нямаха Християнството. За това място ще трябва да дойде християнският Посветен - така казва сагата за Зигфрид - защото на нея още ѝ липсва Християнството, защото мястото, където трябва да бъде положен Кръстът, е все още свободно. Затова Зигфрид все още е уязвим в това място. Зигфрид, който носи Зиг-Посветения към “Fried”, към покой, е уязвим в това място, което по-късно Християнството ще направи неуязвимо. Там Зигфрид също е победен от силите, останали от предишни етапи на северната култура.

Хаген го убива и по този начин показва отстъплението на предшествашите северни раси пред петата подраса. Важността на този преход намира израз в сагата за Зигфрид.

Срещу какво се борят тези северни раси, предшествениците на Християнството? Те се борят срещу всичко старо, останало от Атлантида. Те трябва непрекъснато да бъдат на пост срещу него. Така в северните раси живее все още живее нещо, от което душите на северните народи трябва да се защитават, нещо което още проправя своя път от останките на атлантската култура. В петата подраса е бил запазен един предишен културен етап. Но онези, останали назад в атлантската култура, са пречка за по-нататъшното развитие, те трябва да бъдат победени. Затова и борбите, които последвали, са представени в Гудрун. Тази Гудрун е душата на северните народи. В една по-стара версия тя води война срещу великите Посветени, които постоянно идват от Азия от останките на старата Атлантида. Посветените, останките от тураните, преминават от Азия в серия прераждания. Ето защо там ние срещаме също известния Атила, идентичен с Етцел, които бе Посветен в атлантската култура. В действителност историческият Атила, който бе наречен “бич Божий” и от собствения си народ, и от европейците, бе Посветен, който воюваше начело на своите хора със съвсем различни окултни сили. Затова и битката с хуните бе съвсем вярно описана като битка във въздуха. За всеки, който познава тези неща, е напълно ясно какво се има предвид. Атила се отдръпна от всичко, което среща в Европа; чрез собствената си свободна воля той се оттегли от самия папа. Расите на северна Европа знаеха, че трябваше да се пазят от влиянието на Изтока. Християнството знаеше, че това влияние не може да му навреди.

Сега в по-късната сага ни се казва, че Кримхилд съставя план да отмъсти на онези, убили Зигфрид. Тя постига това, като превръща в своя участ тези атлантски елементи и успява да примами Атила да последва нейната кауза. Тя става съпруга на Атила. Преди това тя е живяла за малко в Бургундския двор. Тя е станала притежателка на съкровището на Нибелунгите и използвайки го е била голяма благодетелка. Но неизменните врагове, принадлежащи на една по-ранна култура, и които бяха представени от Хаген, са потопили съкровището в Рейн. Колко чудесно са описани тук последвалите събития; Кримхилд се придържа към своя план да унищожи враговете си, своите стари северни врагове, с помощта на Атила. Те били примамени в двора на Атила и на свой ред там те срещат самата духовна сила, от която щяха да бъдат изместени. На брега на Дунав, в лицето на Рудигер от Бехларен и съпругата му Готелинд, те срещат Християнството. Християнството

бе това, което щеше да измести северно-европейската култура. Тук ние имаме намек за зората на Християнството. Онези, които постлаха пътя за него, отиват да срещнат своя крах. Те биват убити в двора на хуните. Кримхилд взема своя реванш, но самата тя трябва да загине. Как става това? Кримхилд е наистина една метаморфоза на Гудрун с тази разлика, че в по-ранните времена трагичният изход не завладяваше мъжките сърца. Самата Гудрун, народната душа е тази, която убива Атила. Душата на поредишната култура си отмъщава на културата, причинила нейния срив. Самата Кримхилд загива.

Ако изучавате темата от литературна гледна точка, естествено е да попитате как става така, че точно на края, в двора на хуните, са представени Дитрих от Берн, Хилдебранд и всички германски герои, тъй като те принадлежат на един период, вече преминал през Християнството. Те са християнски герои. Християнството причинява смъртта на древните народни души. Първо ние имаме зората на Християнството в Рудигер от Бехларен, и след това Християнството достига същностния елемент на древната народна душа. Това не е нещо, казано след събитията, а нещо изживяно като пророчество вътре в Мистериите далеч преди появата на Християнството. Тези събития са плод на мистериенно посвещение. Посвещението в Мистериите включва не само посвещение в истините на настоящето, а също и в истините на миналото и на бъдещето. Апокалипсисът винаги формира част от него. Сагата за Зигфрид дълго време бе Апокалипсисът на северните народи. Това не е сага, възникнала някакси от отделни фрагменти, както предполага филологията. “Народът” не прави литература по този начин. Само някой, който е невежа за това какво се случва в народната душа, може да каже това. Сагите не са нищо друго освен описание, предаване на онова, което се случваше в Мистериите храмове. Точно както на юг ние имаме думата Мистерия, така и на север такава мистериенно събитие се нарича “Mahr”, от което получаваме думата “Marchen” (приказка). “Духовите от древните времена възвестяват много чудеса”.xv “Wunder” (чудо) е само знак. Това са неща, които трябва да се разглеждат като събития на един по-висш план. Северният свят на сагите е толкова интересен, защото изразява нещо, което не може да се намери никъде в обхвата на южната сага. Сагите на южните народи изразяват стъпка напред; в тях хората винаги са получавали нещо, което ги води нагоре. Разбира се, индийците, персийците, вавилонците, халдейците и онези, които ги продължаваха до по-далечни степени, също имаха своите трагични образи. Нужно е само да си припомним мита за Кронос. Но тук на север ние имаме нещата в най-развита форма, защото тези хора трябваше да чакат толкова дълго, толкова дълго да

живеят в състояние на очакване. Техните саги бяха култура на подготовка, която траеше докато се разви по-висше посвещение. И това е важното. Това бе култура, която слезе толкова ниско, че нейният Посветен бе човек, човешко същество. Индийският Посветен е Бодисатва, после идват Ришите, по-късно в Гърция имаме “синовете на Слънцето”, такива като Херкулес и Ахил. Едва когато Посветеният слезе до най-ниското стъпало на момъка, тук на север ние имаме човека-посветен, на който му липсва само още едно нещо, съдържащо се в Христос. Христа той още не бе получил. Така тази култура отиде толкова далеч, че тя имаше човешки Посветени и човекът стана бог. На север ние срещаме божествения човек - божествения Човек който за нас е Христос - в нагласа на очакване, с уязвимото място, което Християнството трябваше да покрие като дойде.

Така ние имаме четири нива, които идват едно след друго. Първо имаме Вотан, който преминава от атлантските времена; после Один. Один съответства на онова, развило се през втората подраса на петата коренна раса. Последният преди Зигфрид е Балдур, слънчевият герой. Той съответства на развилото се през Халдейско-Вавилоно-Асирийската епоха. Но докато онова, развило се на юг, е въздигаща се, напредваща култура, тук на север ние имаме настроение на безпокойство, очакване, чакане нещо да се случи. Така ние слизаме от бога към човека; и докато южната подраса се разви по-нататък, Зигфрид стана основателят на тази култура на очакване. Тя бива тласната към трагедия. И понеже идва краят на тази северна култура, вие имате трагичната смърт на Балдур и на Зигфрид.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ

Тъй като днес присъстват някои новодошли, бих искал накратко да обясня, че в хода на тези лекции аз се опитах да покажа как различните митове и саги изразяват езотерично съдържание, и че е нужно само да знаеш как да интерпретираш техния език, за да можеш понякога да откриеш в тях дълбоки езотерични истини. Днес бих искал да говоря в частност за един от онези митове, забележителни с това, че докато от една страна са истински легенди, в същото време имат и външно значение на физически план, с други думи, те записват съвсем конкретни външни събития.

Преди да започна да говоря за този мит, бих искал да посоча нещо друго, което повечето от вас вече знаят, но то е нещо, което трябва да се подчертава отново и отново. В хода на нашата пета коренна раса, т.е. във времето лежащо между края на Атлантида и началото на следващата, шестата коренна раса, ще бъде направен напредък от най-

голямо значение; водачите на човечеството, неговите Ману, ще възникват в самото човечество. Никой от великите водачи, тласкали хората напред, водачите, дали им своите важни импулси в предишните коренни раси, не е преминал своята еволюция изцяло на Земята; те я преминаха частично на други планети, и така донесоха от други светове онова, което трябваше да дадат на Земята като велики импулси. Онези Ману на Лемурия и Атлантида, както и главният Ману на нашата пета коренна раса, са свръхсетивни индивидуалности, преминали на други планети едно възвишено обучение, позволило им да станат водачи на човечеството. Но през петата коренна раса високо развити човешки индивидуалности са обучили себе си така, че от шестата коренна раса нататък те ще бъдат способни да станат водачите на човечеството. В частност водачът на шестата коренна раса ще бъде човек като нас, само че един от най-напредналите, наистина най-напредналият сред хората. Той ще бъде същество, започнало своето развитие с началото на инкарнациите, приблизително по средата на Лемурия, един който винаги е бил човек всред човеци, само че е бил способен да напредне по-бързо, и който е преминал всеки етап от човешката еволюция. Това ще бъде основната характеристика на Ману на шестата коренна раса. Такива същества трябва да преминат всякакви видове посвещения, те трябва да бъдат посвещавани отново и отново. Затова петата коренна раса от самото си начало винаги е имала Посветени, хора посветени така, че това да им позволи да вървят по своя свободно избран път. Нито на Лемурия, нито на Атлантида случаят беше такъв. И на Лемурия, и на Атлантида онези, които помагаша на човечеството да върви напред, онези които управляваха и ръководеха човечеството, онези които бяха политически лидери и лидери на големи религиозни общности, бяха под влиянието на висши Същества. Те бяха пряко зависими от висши Същества, Същества преминали собственото си развитие на други планети. Едва през петата коренна раса човечеството бе оставено свободно. Тогава ние имаме Посветени, имащи връзка с висши Същества, но на които не е дадено такова обхватно ръководство; на Посветените на петата коренна раса се позволява все повече и повече свобода относно детайлите. Дава се ръководство в общи линии, не само на Посветените, но и на онези, тласкани от тях. Импулсите им се дават, но по такъв начин, че от тяхната собствена духовност идва това те да изпълнят нещата, които трябва.

Петте подкоренни раси, които познаваме, са: първо, подрасата на Духовността; това е подрасата, от която възникна индийската културна общност. После имаме подрасата на Огъня, това е персийската културна общност. След това имаме наричаното от нас древна халдейска подраса,

подрасата на Звездите, от която израелтяните формираха един клон, всъщност най-важният клон. Четвъртата културна общност е онази, която създаде Гърция и Рим, подрасата на Личността. Петата подраса е тази на Света, културата в която живеем самите ние, културата на настоящия етап от еволюцията, която ще бъде заменена от културна общност, издаваща от Азия.

Последния път аз описвах великите Посветени на северните региони. По този повод аз посочих факта, че Посветеният, или всеки, който по някакъв начин е свързан с посвещение, има отличителен знак, и че да бъдеш неуязвим е един от тези символични знаци. Тази неуязвимост, която откриваме при Зигфрид, можем да намерим също и при Ахил. В действителност в мита, с който е свързан Ахил, е скрито дълбоко езотерично значение. Трябва да осъзнаете, че онова, което ще изнеса пред вас, се случва постепенно през петата коренна раса. Ману така организираше водачеството на расата, че цялото ръководство на човечеството беше в ръцете на свещеничеството, получаващо своята инспирация направо от висши духовни Същества, от свръх-човеците. На това свещеничество можеше да бъде поверена класификацията на човечеството. Не би било възможно да се извърши правилно разделение в касти освен в културни общности, водени от управници-свещеници. Затова кастите могат да бъдат намерени само в автентичните свещенически култури, в древна Индия и Египет, където начело бяха посветени свещеници, свещеници които не следваха импулси, получени от кама, а само интуиции отгоре, на тях можеше да бъде поверено това да причинят важната класификация, която в своя произход в Индия и Египет бе напълно оправдана. Когато изучавате тези касти вие откривате, че те са израз на целия план на развитие на петата коренна раса.

Според този план, ръководството на петата коренна раса трябва постепенно да премине от свещеническия светоглед към този на света. Светски крал, крал който да не е свещеник, в първите етапи на петата коренна раса би бил напълно невъзможен. Това бе невъможно и на Атлантида, където водачът още работеше с определени сили, когато импулсът още не минаваше през мислещия ум. Но в петата коренна раса трябваше да стане едно спиране, ръководството трябваше да бъде изцяло отделено от космическите сили и предадено на онези, получаващи божествени инспирации. Затова в Индийската и Египетската култура имаме свещеническо управление. Свещеникът е Регентът, всичко произлиза от него. Свещеникът принадлежи към първата каста, войнът към втората. После идва кастата, която следва чисто земни занимания. Така слигаме до степените на онези,

занимаващи се със земеделие. Малко по-малко тези касти достигнаха до независимост.

Така първата каста бе свещеническата, втората - войнската. Никога няма да открием, че времевите отношения, появяващи се в хода на еволюцията, са същите като онези, проявяващи се външно в пространството. Моля ви да забележите, че ако едно пространствено отношение стане времево, то се явява в пропорцията четири към седем, появява се по такъв начин, че четворното изразява седмортното. Така през петата коренна раса четирите касти намериха своя външен израз във времето в постепенното обучение на независимост на седемте коренни раси. Пропорцията четири към седем идва от един специфичен закон. Днес само ще кажа, че еволюцията се случва по такъв начин, че в първата подраса, във всички съществени неща, ръководството е изцяло в ръцете на свещениците. В лицето на втората подкоренна раса имаме такава, водена от свещеници-царе. Заратустра, истинският маг, е съветникът на свещениците-царе. През третата подраса водачеството може да премине към светски царе, които обаче следват ръководството на свещениците или свещениците-царе. Едва в четвъртата подраса ние откриваме чисто светски царе, царе които вече не са свързани със свещеническата сила. Тази четвърта подраса води своето начало от гръцкия народ. В Гърция за пръв път виждаме светски царе, и след като бяха основани гръцките колонии, в тях също откриваме светски царе. Сагата за Троянската война е представяне на разпространението на елинизма; това е митично представяне на една езотерична истина, на разцвета на четвъртата подраса на петата коренна раса, и заместването на свещеническото ръководство, тогава в своя последен етап, от чисто светското управление.

Това е много фино посочено в началото на Троянската сага. Вие може би знаете, че материята винаги е представена от водата. Нужно е само да насоча вниманието към познатия “Символ на Вярата”, който казва “страда при Понтий Пилат”. Както знае езотерикът, това е неправилно предадено. Онова, което е казано всъщност, е “страда в *pontoī pilatoī*”, което значи просто “в състена вода”, и означава “слезе за да страда в материята”. Това изречение в “Символът на Вярата”, казвано навсякъде в Християнския свят, е било получено като думата “*pontoī*” е станала “Понтиус”. Когато Талес твърди, че всичко произлиза от вода, та той се отнася към всеобхватната физическа материя, към която единствено можем да се отнасяме, когато говорим за физическите неща. Той използва термина “вода” за физическата материя. Физическата материя трябваше да бъде най-важното нещо за онези, които сега поемаха ръководството. Доминирането на физическата материя отведе до това

да има светски царе. Преди това имаше само царе, имащи взаимоотношения с Божественото. Пелей е царят, който ще управлява на физически план, получавайки силата си от физическия план. Това е представено от неговата сватба с богинята Тетида - сватбата на водача на човечеството с материята на физически план, с богинята на водата, богинята на морето.

И от този съюз се ражда Ахил. Той е първият Посветен от този вид. Затова той е неуязвим освен в петата. Всички онези, Посветени в четвъртата подраса, бяха уязвими на някакво място. Едва в петата подраса щеше да има Посветени, толкова напреднали, че да не бъдат уязвими никъде. Ахил бива потопен в Стикс. Това означава да бъдеш мъртъв за земното и изтеглен към един по-висш план на виждане.

Там ние имаме важен преход. Духовният живот слиза за пръв път в средата на четвъртата подраса. За пръв път ние имаме нещо общо с физическа борба. Посредством това се поражда нещо забележително. Предишните водачи на света бяха освободени от кама, защото те трябваше да отклоняват себе си от всичко свързано с кама, докато тяхното предишно посвещение напреднеше до духовно посвещение. Докато имаше свещеници в стария смисъл, беше невъзможно някаква следа от кама да навлезе в управлението на света. Кама причини разделяне, причини това съществува да се обърнат едни срещу други. По-рано също можеха да бъдат открити хора, противопоставящи се едни на други, но това не се дължеше на кама-манас, а се случваше, защото хората не бяха достатъчно напреднали да разпознават добро и зло. По онова време хората не можеха да оценят войната със стандартите за добро и зло. Те не биха казали “войната е добра” или “войната е лоша” повече, отколкото че лъвът е добър или лош; доброто и злото започнаха в момента, когато кама-манас слезе, така че кама работеше заедно с манас, и човекът стана свой собствен господар и се обръщаше съзнателно към или срещу своя ближен. Именно тогава възникна съзнателната война. Това е показано в мита, където четем, че всички богове присъствали на сватбата на Пелей с богинята на морето Тетида - освен една, богиня която дотогава нямаше влияние на Земята, защото не беше достигнат етапа, на който се получи съюзът на манас с кама. Тогава на физически план започва да действа богинята Ерида, богинята на раздора. Тя подхвърля ябълка, раздор, в човешката природа. Правейки това, тя бе единствената причина за първата война в петата подраса, която се състоя с пълна човешка отговорност. В Троянската война се изразява митичното. Преди това конфликтът се разрешаваше инстинктивно.

Всичко което последва, според мита, е само по-нататъшно развитие на

тенденцията, която вече съществуваше. Казва се, че най-прекрасната ябълка е ябълката на Ерида. Трите богини Хера, Атина Палада и Афродита - т.е. всичко, което по-рано беше божествена душа - се скарват помежду си, защото трите богини символизират различни степени на душевен живот на висшия, духовен план. Сега нещата вече не зависят от духовното ниво, а Парис е призван да реши от позицията на физическия план. Всичко слиза на физически план. Решението също слиза на физически план. Но чрез това възниква нещо. Тук лежи същината на проблема, ето тук става ясно какво е заложено на карта. Какво е онова, пред което трябва да се изправим, защото решението е взето от позицията на физическия план? Съюзът на манас с кама. Дотогава човекът е имал определени отношения с кама, отделни същества са се обръщали едни срещу други, но това още не е имало значението на добро и зло. Но сега кама се обединява с манас, и делото става съзнателно. Знаете, че най-твърдата кама е отпаднала от Земята и я придружава като спътник, който е нашата Луна. Затова на езика на езотеризма ние бихме могли да назовем всичко онова, което ни придружава днес в Луната, "лайтмотивът" на низшата природа; това е, което ни дърпа надолу, големият знак, показващ ни в какво можем да се превърнем, ако бъдем победени от своята низша природа.

И така, важното в съюза на манас и кама през четвъртата подраса е, че човекът, който трябва да вземе решението, се обединява пряко с лунната кама, със Селена. Селена е не друга, а Елена. Съюзът на Парис с Елена в четвъртата подраса на петата коренна раса е символичен израз на съединяването на кама с манас. Човекът надарен с манас, намиращ себе си на физическия план, прихваща лунния принцип. Това вие срещате навсякъде в писанията от езотерично естество. Елена също е и онази, която свали долу Симон Мага и го свърза с елемента на кама.

Посредством това се предизвиква пълен съюз между принципите на манас и на кама на напълно съзнателния физически план. Това съответства не само на онова, което символизира Троянската война, а също и на онова, което се е случило в действителност. Троянската война наистина се е състояла. Макар че тя беше серия от физически събития, тези събития имат също и символично значение, те са мистични факти. Понятието мистичния факт включва не само мистично съдържание, а мистично съдържание, следващо своя път външно на физически план.

Моля, опитайте се да разберете това. В началото на шестата коренна раса ще се е развило едно влияние, не във висшите сфери, а в сферата на днешния съзнателен ум; в петата подраса това влияние е още в своето детство, но така или иначе то вече се развива. Това е нещо, което произлиза от музикалния елемент. За петата коренна раса музиката

няма да бъде само изкуство, а средство за изразяване на съвсем други неща, различни от чисто артистичното. Това е нещо, което насочва към влиянието на един особен принцип на физическия план. Най-значимият импулс на онези, пряко Посветени в петата коренна раса, ще бъде даден, преди всичко, единствено в сферата на музиката. Онова, което трябва да се влее, е не астрално, а е нещо от огромно значение в сферата на умствения живот на петата коренна раса. То е нещо, което човешката интелигентност ще разпознае като нещо важно, наречано огънят на Кундалинихvi. Това е сила, която днес още спи в човека, но която постепенно ще придобива все по-голяма важност. Днес тя вече има голямо значение, има голямо влияние върху онова, което възприемаме чрез сетивото на слуха. През по-нататъшното развитие в шестата подраса на петата коренна раса огънят на Кундалини ще придобие огромно влияние върху онова, което живее в човешкото сърце. Човешкото сърце наистина ще има този огън. Отначало това изглежда само символизъм, но тогава човекът наистина ще бъде проникнат от една сила, сила която ще живее в неговото сърце, така че през шестата коренна раса той вече няма да прави разлика между своето благоденствие и благоденствието на всички.

Човекът така дълбоко ще бъде проникнат от огъня на Кундалини, че ще следва принципа на любовта като свое собствено най-вътрешно естество.

В седмата подраса на петата коренна раса цялото човечество ще бъде в хаос, защото коренната раса тогава ще бъде близо до своя колапс. Но малък брой хора от седмата подраса на петата коренна раса ще станат истински синове на огъня на Кундалини. Те ще бъдат проникнати с цялата му сила. Те ще доставят материала; те ще го предадат на водачите на онези, които ще развият човека по-нататък. Така петата коренна раса е насочена към висотите, които запалват божествения огън; така от най-вътрешните дълбини със свещен плам бива запален божественият принцип, който повече няма да отделя човек от човека, а ще предизвика братство, докдето стига човешкото разбиране. И по този начин братството ще бъде достигнато в нашата собствена коренна раса и в следващата. Този огън ще живее в отделни индивидуалности; и в онези, Посветени в хода на петата коренна раса, вече живее искра от този божествен огън, който е начинът за братство и който ще сложи край на разделението.

Но това е едва в своето начало, то още е скрито, забулено от съществуващия живот на разделение. Силата на кама все още скрива огъня на Кундалини. И понеже той се надига в забулена форма като предчувствие, като предупреждение, в непосредствено бъдеще той ще

приеме друг характер. На илюзорния план божественият огън е божествен гняв. Когато цялото човечество бъде проникнато от това братство, той ще стане божествена любов. Но докато бива чувстван в индивидуалностите като усърдие, той е божествен гняв. Той отстоява себе си, работейки с голяма сила в хората, и докато другите още не са достатъчно зрели, той се проявява като божествен гняв.

Поетът, Посветеният, който говори за такива неща, винаги изразява това в началото на своята поема. Както посочих в случая при Одисеята, нейната главна тема е обявена в първите редове. И в Илиада също ще откриете, че слепият поет насочва към своята тема в самото начало: "Пей ми, О Музо, за оня гибелен гняв на Ахила Пелеев." Поетът говори за огъня на Кундалини, когато казва това. Едва в петата раса може да се говори така за него. В самото начало, когато жрецът Калхас взема страната на жреца-цар на Аполон, вие виждате гнева, избухващ между Агамемнон и Ахил. И какво е онова, което бива победено? Състоянието жрец-цар. Троя е състояние, в което царят е под влиянието на древното свещеническо управление. Управлението бива заменено от чисто светския принцип. Тук имате перфектна илюстрация на факта, че онова, което побеждава, е не друго, а светската интелигентност. Посветеният на четвъртата подраса е Одисей, хитроумният, който получава посвещение в хода на своите странствания. Той не е бил Посветен преди това, той става такъв едва в резултат на опитностите, през които преминава. В удушаването на жреца на Аполон от змията вие виждате символизирано същото нещо. Змията е чисто земната интелигентност, тя задушаваша Лаокоон, жреца, представителят на старото троянско свещеничество.

Ако разбирате всичко това, вие виждате, че мита за Троя, както и много други, просто се придържа към една истинска световно-историческа последователност. Това е тайната, която Мистериите пазят. Те показват великите събития в историята на света на Посветените от тази възвишена гледна точка. В самите Мистерии такива събития бяха просто преподавани, и в старите гръцки Мистерии - древните Мистерии, далеч предхождащи Елевзинските - този важен момент, началото на четвъртата подраса на петата коренна раса и цялото й значение, беше сред другите неща, изнасяни пред учениците.

За онези, които не са запознати с теософското учение, това звучи фантастично. Но то е факт. Троянската война бе показвана в Мистериите преди да се състои. Това е съществен принцип на Мистериите, и това е, което прави необходимо те да се пазят в тайна, защото те разкриват не само великите събития на миналото, но също и идващите събития. Тези последните не бяха разкривани с цел да

задоволяват нечие любопитство или прекалена жажда за познание. Онези, които бяха Посветени в Мистериите, са призвани да участват в оформянето на световната история. Те трябва да извличат от Мистериите силите, позволяващи им да правят това. Това е значението на Мистериите. Затова тяхното предаване би означавало публично обявяване от някой на онова, което ще се случи в бъдеще. Всеки, правещ това, предизвиква крайно объркване сред своите близки. Предположете, че нещо важно ще се случи след 500 години. За да се появи то, човечеството се нуждае от подготовка.

Определени индивидуалности получават импулси, позволяващи им да доведат човечеството до момента, в който то ще живее при други условия, до момента, в който то ще стане достатъчно зряло, да се пригоди към промяната и да я понесе. Посветените са в положение да понесат тези условия и да спомогат за тях. Предположете, че някой предизвика веднага събитие, години преди то да е необходимо. Тогава човечеството не би било узряло за него. Всяка Мистерия един ден при съвсем различни условия става общо достояние, но това трябва да бъде при различни условия. Днес още има Мистерии, която няма да бъдат разкрити преди шестата коренна раса. Следващата коренна раса ще живее при други условия. Всеобщото братство тогава ще бъде нещо съвсем различно. Предположете, че днес някой кажеше тайна, подходяща само за същество с качеството на братство. Той би злоупотребил с нея. Няма абсолютни Мистерии, има само неща, които при определени условия не могат още да бъдат понесени, и хора, които още не могат да ги понесат.

Това е същността на Мистерията. Тя превежда себе си във външния ход на световната история. Онези, които разбират нещо от това, се страхуват ужасно да не би Посветените по някакъв начин, поради липса на прозорливост, да предадат нещо твърде рано. Винаги случаят беше такъв, че предаване на Мистериите пораждаше най-сурови наказания. В древни времена наказанието бе смърт. Не го изпълняваха свещениците, защото те знаеха, че предателство в действителност не може да се случи. Но онези, които знаеха нещо по темата отвън, и самите те не бяха Посветени, се страхуваха от предателство на Мистериите. Самият Сократ стана жертва на такова становище.

БЕЛЕЖКИ

¹Коренни раси. Коренните раси са главните периоди на земната еволюция. Петата коренна раса е петият главен период.

²Елена Блаватска, “Тайната доктрина”, част 2, глава 6.

³Ману на петата коренна раса. В английската версия на “Въведение в Тайната Наука” това Същество е наречено “водачът на Христовите Посветени” или “водачът на Христовия Оракул”.

⁴Чела означава ученик на Мистериите; Учител означава преподавател в Мистериите.

⁵Кама е астралното тяло, Кама-Манас е интелектуалната или чувстваваща душа, низшият Манас.

^{vi} Манас. Тук се има предвид висшият Манас. В книгата “Теософия” Рудолф Щайнер го нарича “изпълнената от Духа Съзнателна Душа” или “Духът-Себе”.

^{vii} “Историята на Атлантида” от Скот-Елиът, публикувана от Теософското издателство през 1896 год. Вид също “Хрониката Акаша” от Рудолф Щайнер.

^{viii} Адам Кадмон. Виж също лекцията на Рудолф Щайнер, изнесена в Оксфорд на 22 Август 1922 год, излязла на английски в книгата “Човешкият Живот на Земята и в Духовния Свят”.

^{ix} Лекцията спомената тук, която излиза първо в списанието “Луцифер-Гнозис”, впоследствие бе издадена и формира първа глава на “Хрониката Акаша”.

^x Сили на Кама - силите на астралното тяло.

^{xi} Астрален план и ментален план - това са “душевния свят” и “духовния свят” в “Теософия” от Рудолф Щайнер.

^{xii} Ману - във “Въведение в Тайната Наука” описан като “Христовия Посветен” или “Водач на Христовия Оракул”.

^{xiii} Учителят Исус е описан от Рудолф Щайнер като Същество, явяващо се като водачът на Християнския духовен поток през вековете, със сравнително кратки интервали между смърт и ново раждане. Той не трябва да се бърка с Исус от Назарет. Виж също лекция VII от цикъла “Евангелието на Лука” от Рудолф Щайнер.

^{xiv} I Йоан 5:8

^{xv} “Viele Wunderdinge melden die Mahren alter Zeiten”. Това е първият стих на сагата за Нибелунгите. Рудолф Щайнер е говорил за Нибелунгите по различни поводи, например в лекция VIII от лекционен курс, озаглавен “Духовните Същества в небесните тела и в природните царства”, изнесена в Хелзингфорс през април 1912 год., и в “Das innere Verhältnis der Sprache zu den Gedanken. Das Nibelungenlied and Wilhelm Jordan”, изнесена в Дорнах на 28 март 1915 год, и все още непреведена на английски.

^{xvi} Изразът “огънят на Кундалини” е използван от д-р Щайнер в първото издание на неговата книга “Как се постигат познания за висшите светове?” В по-късните издания той заменя термина с друг, превеждан като “духовната възприемателна сила в органа на сърцето”.